

MINISTERSTVO ZDRAVOTNICTVÍ
ČESKÉ REPUBLIKY

SODALES SOLONIS o.s.

Jan Šinágl

Bratří nejedlých 335

267 53 Žebrák

Váš dopis ze dne: 5. 7. 2015

V Praze dne 20. července 2015
Č.j.:MZDR 36626/2015-3/MIN/OVA

MZDRX00QHP8A

Odpověď Ministerstva zdravotnictví na žádost o informaci dle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů

K Vámi podané žádosti o poskytnutí informace dle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, doručené Ministerstvu zdravotnictví dne 5. července 2015, evidované pod č.j.: 36626/2015/MIN/ST/KAN ve věci *legálnosti* tzv. *eReceptu*, Vám sděluji následující:

1) Jsou tyto *eRecepty* povoleny MZ?

Předepisování léčivých přípravků je řešeno v § 80 zákona č. 378/2007 Sb., o léčivech a o změnách některých souvisejících zákonů (zákon o léčivech), ve znění pozdějších předpisů, cituji znění § 80:

„(1) Léčivé přípravky předepisují podle své odbornosti lékaři poskytující zdravotní služby a veterinární lékaři, a to vystavením lékařského předpisu, který může být, po dohodě s pacientem, v listinné nebo v elektronické podobě, recept na léčivý přípravek s omezením podle § 39 odst. 4 písm. c) a recept, kterým se předepisuje léčivý přípravek s obsahem konopí pro léčebné použití, se vystavuje výhradně v elektronické podobě. Jedna-li se o lékařský předpis v elektronické podobě (dále jen "elektronický recept"), je předepisující lékař povinen zaslat jej podle § 81 centrálnímu úložišti elektronických receptů, které mu obratem sdělí identifikační znak, kterým je zaslaný elektronický recept opatřen; jde-li o recept na léčivý přípravek s omezením podle § 39 odst. 4 písm. c) a recept, kterým se předepisuje léčivý přípravek s obsahem konopí pro léčebné použití, centrální úložiště elektronických receptů sdělí identifikační znak jen tehdy, jsou-li splněny podmínky pro předepisování. Tento identifikační znak, na jehož základě bude předepsaný léčivý přípravek v lékárně vydán, musí předepisující lékař sdělit pacientovi. Provozděci

právní předpis stanoví způsob předepisování léčivých přípravků údaje uváděné na lékařském předpisu a pravidla používání lékařských předpisu. Dále prováděcí právní předpis stanoví postup a podmínky pro komunikaci předepisujících lékařů a farmaceutů vydávajících předepsané léčivé přípravky s centrálním úložištěm elektronických receptů, způsob vytváření identifikačních znaků, které centrální úložiště elektronických receptů poskytuje předepisujícím lékařům, způsob zasilání elektronických receptů předepisujícími lékaři a způsob evidence elektronických receptů, včetně evidence elektronických receptů, na které byly léčivé přípravky již vydány

(2) Při předepisování humánních léčivých přípravků jsou lékaři povinni postupovat tak, aby nedocházelo k nevhodnému nebo nehospodárnému nakládání s léčivými přípravky s ohledem na povahu onemocnění a délku zamýšlené léčby daným léčivým přípravkem."

Z výše uvedeného vyplývá, že elektronická forma preskripce léčivých přípravků je vedle listinné v současné době jednou ze dvou možných forem předepisování léčivých přípravků.

2) Nejedná se o narušení rovnosti podmínek při hospodářské soutěži?

Lze se domnívat, že dotaz směřuje na doporučení uvedené na přiloženém e-receptu, týkající se možnosti vyzvednutí receptu v konkrétní lékárně, a tazatel naráží na právo pacienta na volbu poskytovatele zdravotních služeb.

Podle § 28 odst. 3 písm. b) zákona č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování, v platném znění, má pacient právo zvolit si poskytovatele zdravotních služeb (pozn.: pod tento pojem spadají i lékárny), které odpovídají zdravotním potřebám pacienta a zdravotnické zařízení, pokud tento zákon nebo jiné právní předpisy nestanoví jinak. V ustanovení § 29 odst. 2 uvedeného zákona jsou pak vyjmenovány situace, na které se možnost volby poskytovatele a zdravotnického zařízení nevztahuje. Vámi popsaná situace v tomto ustanovení zmíněna není.

V případě, že činnost (předepisujícího) lékaře nepřekročí rámeček doporučení (může být předáváno ústně či formou plakátu nebo letáku) nebo oznámení o dostupnosti lékařské péče v nejbližší či spádové lékárně, tj. nenaruší právo pacienta/pojištěnce na výběr zdravotnického zařízení, kterým je i zařízení lékařské péče, nelze mít proti němu zásadních námitek. Doporučení na přiloženém elektronickém receptu uvádí, že recept si je možné vyzvednout v lékárně Nemocnice Hořovice, což ovšem pacientovi nebrání možnosti vyzvednutí tohoto lékařského předpisu v lékárně jiné, za předpokladu, že tato přijímá lékařské předpisy v elektronické podobě.

Dále je třeba v této souvislosti poukázat na skutečnost, že se ve smyslu § 1 odst. 2 zákona č. 40/1995 Sb., o regulaci reklamy, ve znění pozdějších předpisů, jedná o reklamu, kterou se rozumí, mimo jiné i podpora poskytování služeb (v daném případě

služeb lékařských). Podle § 2 odst. 1 písm. c) citovaného zákona se pak zakazuje reklama, která je nekalou obchodní praktikou podle zvláštního právního předpisu. Tímto předpisem je zákon č. 634/1992 Sb., zákon o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů. Zákon č. 634/1992 Sb. definuje nekalé obchodní praktiky v § 4 s tím, že výslovně uvádí ovlivnění spotřebitele v jeho rozhodování tak, že může učinit rozhodnutí, které by jinak neučinil a je zaměřeno na spotřebitele, kteří jsou z důvodu duševní nebo fyzické slabosti nebo věku zvláště zranitelní. Je zřejmé, že v mnoha případech je možné pojištěnce/pacienty zařadit mezi takové osoby, a proto by forma lékařem předávaného doporučení měla být zvolena tak, aby při případném hodnocení její nekalosti z hlediska průměrného člena této skupiny nebyly konstatovány zejména klamavé a agresivní obchodní praktiky. Jestliže by došlo k finanční motivaci (předepisujících) lékařů v závislosti na množství receptů, které by pojištěnci/pacienti předkládali k výdeji léčivých přípravků v určité lékárně, lze předpokládat ze strany těchto lékařů právě agresivnější praktiky, které by mohly překročit hranici shora uvedeného „doporučení“ a tím spíše by mohly být posouzeny jako nekalé a tudíž zakázané. Proto takovou formu motivace nelze doporučit.

Podle § 7 odst. 1 písm. b) zákona č. 40/1995 Sb. o regulaci reklamy, ve znění pozdějších předpisů, je orgánem dozoru v oblasti reklamy léčiv Státní ústav pro kontrolu léčiv, Šrobárova 48, 100 41 Praha 10, www.sukl.cz.

3) Příjemce eReceptu ho nemusí akceptovat, ale potom musí absolvovat za účelem získání receptu další prohlídku, tedy zbytečně zatěžování zdravotní pojišťovny zdvojeným výkonem?

Za předpokladu, že příjemcem e-receptu je myšlen pacient, se lze odkázat na výše uvedené znění § 80 zákona č. 378/2007 Sb. o léčivech a o změnách některých souvisejících zákonů (zákon o léčivech), ve znění pozdějších předpisů, konkrétně na část týkající se skutečnosti, že vystavený lékařský předpis může být, po dohodě s pacientem, v listinné nebo elektronické podobě. Pokud tedy pacient (příjemce receptu) neakceptuje elektronickou podobu lékařského předpisu, měl by mu být stejným lékařem, na místě, tedy bez dalšího/opakovaného vyšetření, vystaven lékařský předpis v podobě listinné.

S pozdravem

Mgr. Daniela Kobilková
vedoucí odd. protokolu
a zástupce ředitele odboru vnějších agend

